

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของโครงการ

การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเป็นภารกิจส่วนหนึ่งของสถาบันราชภัฏ ที่ได้ดำเนินงานด้านวัฒนธรรมในการศึกษาค้นคว้าวิจัย อนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่และพัฒนาวัฒนธรรม

พระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2522 กระทรวงศึกษาได้ประกาศจัดตั้ง "ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรม วิทยาลัยครูกำแพงเพชร" เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2523 เพื่อทำหน้าที่ปกป้อง รักษา ส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนาวัฒนธรรมของชาติ ในปี 2524 ศูนย์ดังกล่าวให้เรียกว่า "ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร วิทยาลัยครูกำแพงเพชร"

พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2527 กำหนดให้มีการจัดตั้ง "ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยครูกำแพงเพชร" ขึ้น ในการดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมได้ดำเนินงานเป็น 2 ส่วนควบคู่กันคือดำเนินในส่วนของ "ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร" โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และในส่วนของ "ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูกำแพงเพชร" ในขณะนั้น ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากวิทยาลัยครูและกรมฝึกหัดครู ต่อมาเมื่อประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ.2538 ให้แบ่งส่วนราชการของสถาบันราชภัฏกำแพงเพชรให้ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเป็นสำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร เพื่อให้ครอบคลุมภารกิจด้านศิลปวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชรในฐานะ สถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่น

ปัจจุบันสำนักศิลปวัฒนธรรมได้ดำเนินงานทั้งในส่วนของ "สำนักศิลปวัฒนธรรมสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร" ตามภารกิจของสถาบันฯ และในฐานะเป็น "ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร" ทำหน้าที่ด้านวิชาการคือ งานวิจัยและพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่นพร้อมทั้งดำเนินงานในฐานะเป็นหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร ได้รับงบประมาณตามแผนงานที่ปฏิบัติ จากสำนักนโยบายและแผน สิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

จากพันธะหน้าที่รับผิดชอบของ "สำนักศิลปวัฒนธรรมสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร" ซึ่งมีมากมายนั้นได้ขัดแย้งกับสถานที่ทำการในปัจจุบันซึ่งใช้พื้นที่ของอาคารโรงอาหาร-หอประชุมเก่า ซึ่งมีขนาดคับแคบและสภาพทั่วไปของอาคารไม่เอื้ออำนวยต่อกิจกรรมที่เกิดขึ้น การจัดเก็บและแสดงวัตถุทางวัฒนธรรมต่างๆ ที่เป็นอยู่ยังขาดการจัดเก็บรักษาที่ดีและการจัดแสดงที่น่าสนใจ ดังนั้นสำนักศิลปวัฒนธรรม จึงริเริ่มโครงการจัดตั้งอาคาร "ศูนย์วัฒนธรรม สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร" ขึ้น

ลักษณะของโครงการ

เป็นโครงการจริง ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร สร้างขึ้นเพื่อเป็นศูนย์ศึกษาค้นคว้า ทางศิลปวัฒนธรรมและในการจัดกิจกรรมของสถาบันและท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อเป็นสถานที่สำหรับศึกษาค้นคว้าทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตเมือง
กำแพงเพชร และใช้เป็นสถานที่ในการจัดกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมของสถาบันและท้องถิ่น
2. เพื่อส่งเสริมให้ตระหนักและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันดีงาม
เพื่ออนุรักษ์ ส่งเสริมเผยแพร่ และสืบสานศิลปวัฒนธรรม เผยแพร่วัฒนธรรมในรูปแบบต่างๆ แลก
เปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างองค์กรทั้งในและต่างประเทศ

ขอบเขตของโครงการ

ออกแบบอาคารศูนย์วัฒนธรรม สถาบันราชภัฏกำแพงเพชรซึ่งประกอบด้วยส่วนต่างๆ

1. ส่วนบริการสาธารณะ
2. ส่วนบริการการศึกษา
3. ส่วนจัดแสดงและนิทรรศการ
4. ส่วนงานฝ่ายบริหาร
5. ส่วนกิจกรรมและเผยแพร่วัฒนธรรม
6. ส่วนเทคนิค
7. ส่วนห้องเครื่อง

ขอบเขตของการศึกษาวิทยานิพนธ์

1. ภาคการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล
 - 1.1 ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเบื้องต้น
 - 1.2 ศึกษาลักษณะสภาพโดยทั่วไปของพื้นที่ทั้งการวิเคราะห์ทำเลที่ตั้งและที่ตั้ง และศึกษา
ลักษณะโครงการเพื่อนำมาหาศักยภาพของพื้นที่และลักษณะเฉพาะของโครงการ
 - 1.3 ศึกษาแนวความคิดและวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของโครงการประเภทเดียวกันหรือใกล้เคียงทั้งใน
และต่างประเทศ
 - 1.4 ศึกษากฎหมายและเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องในการออกแบบ
 - 1.5 ศึกษารายละเอียดโครงการเพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางในการออกแบบเกี่ยวกับจำนวนผู้
เข้าชมและพฤติกรรมต่างๆ
 - 1.6 ศึกษารายละเอียดทางด้านวัฒนธรรมของกำแพงเพชรในเชิงศิลปวัฒนธรรมและชีวิตวัฒน
ธรรมเพื่อนำมาแปลงเป็นรูปธรรมในงานออกแบบและนำมาเป็นข้อมูลในการแบ่งเนื้อหาของ
การจัดแสดงนิทรรศการ
2. ภาคการออกแบบ
 - 2.1 ออกแบบอาคารศูนย์วัฒนธรรม ตามข้อมูลที่วิเคราะห์ไว้และสอดคล้องกับแนวความคิด
 - 2.2 ออกแบบผังบริเวณให้สอดคล้องกับแนวความคิดและสภาพแวดล้อม

วิธีการศึกษาวิทยานิพนธ์

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นการเก็บข้อมูลทั้งแบบปฐมภูมิ และข้อมูลแบบทุติยภูมิ เพื่อให้ได้

- ข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตและรูปแบบสถาปัตยกรรมของกำแพงเพชร(ศึกษาจากเอกสารต่างๆ)
- ข้อมูลทางการออกแบบอาคารประเภทศูนย์วัฒนธรรม(ศึกษาจากเอกสารและกรณีตัวอย่าง)
- ข้อมูลด้านสถิติต่างๆ(ศึกษาจากเอกสาร)

2. ศึกษาแนวความคิดแล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อการออกแบบ

- การนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาวิเคราะห์และสร้างแนวความคิดในการออกแบบตัวอาคารและวางผังโครงการ
- การนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์กรณีศึกษามารวมกับแนวความคิดในการออกแบบเพื่อถ่ายทอดออกมาเป็นรูปแบบทางสถาปัตยกรรม

3. การสรุปผลเพื่อนำไปออกแบบ

- รายละเอียดเกี่ยวกับทำเลที่ตั้ง
- รายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อเรื่องและการจัดแสดง
- รายละเอียดด้านความสัมพันธ์ของพื้นที่ใช้สอยของโครงการ
- รายละเอียดด้าน กฎหมาย เทศบัญญัติ และระบบสนับสนุนโครงการ

4. ขั้นตอนการออกแบบ

- กำหนดแนวคิดหลักเพื่อจัดทำเป็นทางเลือกในการออกแบบ(schematic)แล้วนำมาวิเคราะห์และประเมินทางเลือกที่มีความเป็นไปได้มาพัฒนาตามขั้นตอนต่อไป
- นำทางเลือกที่มีความเป็นไปได้มาพัฒนาเพื่อให้เป็นแบบที่สมบูรณ์
- จัดทำแบบขั้นสมบูรณ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประโยชน์แก่ผู้ทำโครงการ

- มีความรู้ความเข้าใจการออกแบบอาคารสาธารณะประเภทอาคารศูนย์วัฒนธรรม
- มีความรู้ความเข้าใจการออกแบบอาคารให้สอดคล้องกับกิจกรรมและลักษณะของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

2. ประโยชน์ที่ได้จากโครงการ

- เพื่อเป็นศูนย์สำหรับศึกษาค้นคว้าวิจัยและเป็นที่จัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมของ สถาบันและท้องถิ่น
- เพื่ออนุรักษ์ ส่งเสริมเผยแพร่ และสืบสานศิลปวัฒนธรรม เผยแพร่วัฒนธรรมในรูปแบบต่างๆ แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างองค์กรทั้งในและต่างประเทศ
- เป็นศูนย์ศึกษาค้นคว้าวิจัยและบริหารทางด้านวิชาการแก่ท้องถิ่น ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ร่วมมือกันองค์กรท้องถิ่นและระดับชาติ ศึกษาค้นคว้าวิจัยทางวัฒนธรรม จัดสัมมนาวิชาการ ฝึกอบรม ถ่ายทอดและสืบสานวัฒนธรรม

แหล่งค้นคว้าข้อมูล

1. สำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร
2. ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
3. ศูนย์วัฒนธรรมเชียงใหม่
4. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กำแพงเพชร
5. ศูนย์จริยธรรมศึกษา
6. ศูนย์บริการข้อมูลอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร
7. หอสมุดสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร
8. หอสมุดมหาวิทยาลัยนเรศวร
9. ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต